

Erasmus Beszámoló

Copenhagen Business School, Dánia
2019/2020 Őszi Félév

Török Laura Luna
Business and Management BA
Budapesti Corvinus Egyetem
2020. 02. 28.

Első benyomások és hangulat

Koppenhágába már az első néhány nap leforgása alatt teljesen beleszerettem. Úgy érzem, hogy tökéletes helyszín volt számomra. Nagyon nehéz volt a várost, a barátokat, az újonnan kialakított életemet kint hagyni. Biztosan tudom, hogy vissza fogok még menni a közeljövőben. Koppenhága egy fantasztikus hely. Pillanatok alatt magával ragadott a város sokszínűsége és nyüzsgése, nagyon hamar sikerült a dán mindennapokba beleszokni és otthonosan mozogni a városban. Koppenhágának különleges, sajátos hangulata van. A biciklimre felpattanva még hónapok után is élveztem császárkálni az utcák között és folyamatosan apró szépségekre bukkanni. Egy napos reggel, egy naplemente, egy pasztell színű ház, egy nonfiguratív festmény egy régi tűzfalon vagy egy apró eldugott pékség isteni 'cardamom bun'-nal.

A dán nyitottság

Nagyon szimpatikus volt számomra az a hihetetlen nyitottság és érdeklődés, ami társadalmi szinten észrevehető Dániában. Nem problémának fogják fel és ellenségeskednek, ha éppen nincs egyetértés, sőt kíváncsiak a másik gondolatmenetére és véleményére. Társadalmilag elfogadott a másság és nyitottak az egyéniségre. Érezhető, hogy jól vannak a bőrükben, nem akarnak rosszat a másoknak, meg vannak békülve magukkal és elégedettek az életükkel. Az idegenek felé is kedvesen és türelmesen fordulnak. Nagyon megnyugtató volt számomra, hogy megkérdőjelezhetetlen bizalom figyelhető meg társadalmi szinten.

Kultúra és programok

Bármilyen érdeklődési körrel rendelkezik az ember, minden stílusban, témában, irányban talál programokat, igényes kiállításokat, előadásokat, boltokat. Rengeteg lenyűgöző kultúrprogramon, múzeumban és több workshopon vettem részt a kint töltött négy hónap alatt. Számomra az egyik kedvenc helyszín, ahova több alkalommal is visszatértem Glyptoteket Mueum, mely egy egyedi ötvöztése a szobrokat kiállító múzeumnak, botanikus kertnek és kávézónak. Másik két kedvenc múzeumom az európai hírű modern kiállításokat bemutató Luisiana Museum, ami a várostól kicsit távolabb található, de megéri az utazást és a belvárosban található Design Museum Danmark. Ezeken kívül érdemes ellátogatni a város valódi botanikus kertjébe, a Christiansborg Palotába, a Church of Our Saviour-be, melynek tetejéről gyönyörködni lehet a városban. Tivoli is egy kihagyhatatlan élmény, melyet a halloween-i és a karácsonyi pompájában is megtapasztaltam. Az elkápráztató égősorok és csodás díszítések tökéletes helyszínné varázsolják a vidámparkot egy esti programhoz. A Nikolaj Contemporary Art Center-be is érdemes ellátogatni a különböző hanginstallációkat bemutató Leonard Cohen kiállításra. Amíg az idő engedi fantasztikus hétvégi vagy délutáni program elbiciklizni Reffen-be, ahol napágyakon ücsörögve, Hugot kortyolva tudsz beszélgetni, ebédelni és koncerteket hallgatni a szabadban.

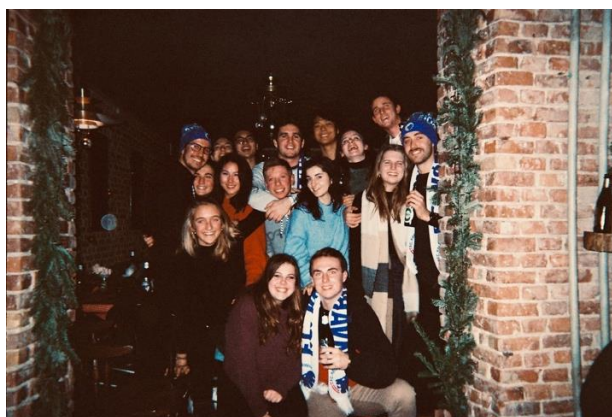

Étkezés, kávé és finomságok

A gasztronómiai élet virágzik, hangulatosabbnál hangulatosabb kávézók, bisztrók és éttermek közül lehet választani. A különleges pörkölésű kávékat kínáló, hangulatos kávézókat, pékségeket előszeretettel látogattam. Imádtam a nagy baráti társasággal szervezett beszélgetős brunch-okat. Néha a hazafelé vezető úton ugrottam be egy frissen sült fahéjas vagy kardamomos péksüteményért és azzal kopogtattam be a barátaimhoz a kollégiumban. A félév alatt meglátogatott kedvenc helyeim, amiket nagyon szívesen ajánlanék bárkinek, aki szeretne néhány órát eltölteni finomságok fogyasztása közben: Taxa Cafe, Cafe Bla, Bastard Cafe, Bertels Kager, Café OHA, Grod és Cafe Atelier September.

Étterembe ritkábban jártam, mivel kint étteremben étkezni szintén nagyon drága. Az egyik beülős hely, ahova többször beültem a félév alatt a Boltens Food Court. Itt három szinten, különböző ízvilágú standok főztje közül választhat az ember. A hely jellegében hasonlít az itthoni Hold utcai bisztró piacra, annál még változatosabb felhozattal. Autentikus nappolyi

pizzát kostoltam a Baest étteremben és életem legjobb dark'n'stormy koktéliját ittam a Cantina nevű bárban. Hétköznaponként mindig magamnak főztem vagy az egyetem nagyobb épületeiben található kintinban vettem magamnak ebédet vagy vacsorát. Az utóbbi ár-érték arányban nagyon korrekt étkezést biztosított, színes választékkal, minden nap változó felhozattal. Súlyra árulták az ételeket és aszerint fizettem, hogy éppen mennyit szerettem volna enni. Általában 30-40 dkk között volt az ára egy teli doboznak. A kollégiumomtól két perc sétára volt egy Fotex, ezért majdnem mindig ott vásároltam be a következő heti főzéshez. Elég széles a felhozatal szupermarketokból is, a középminőséget biztosító, de a kinti árakhoz képest olcsóbbtól (Netto, Rema 1000), az egészen magas kategóriáig (Irma) minden megtalálható.

Szállás

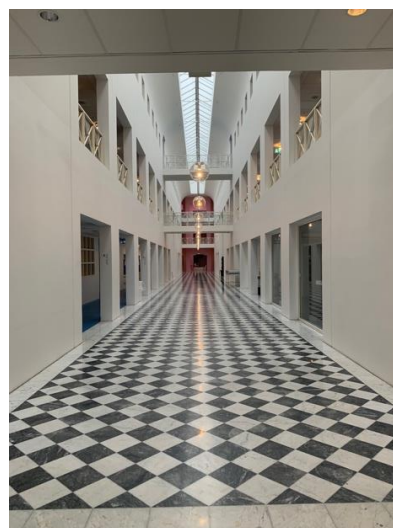
A CBS két féle opciót ajánl fel diákjainak és cserediákjainak. 6 partner kollégiumba lehet jelentkezni egy online platformon keresztül preferencialista leadásával, ahol gyorsasági sorrendben kelnek el a helyek. A másik megoldás a „private housing”, ami kicsit drágább, egy társasházra hasonlító, magányosabb verzió, mivel itt nem igazán nyitnak egymás felé a bent lakók. Én a Norrebro városrészben található Svanevej Kollégiumban laktam a kint töltött félévben, ahova az egyetemen keresztül jelentkeztem. Norrebro nagyon sokszínű környék. Sok fiatal, illetve külföldi ember él itt, vannak kicsit kevésbé tiszta részei, viszont hangulatos kocsmák, kávézók és bárók találhatóak sarokról sarokra. Eleinte izgultam, amikor megtudtam, hogy egy két fős szobába kerültem és talán nem is a legmodernebb koliba, viszont utólag boldog vagyok, hogy a Svanevej-ban lakhattam, mert egy nagyon különleges nemzetközi csapattal ismerkedtem meg. Szociális élet szempontjából kiemelkedő volt a kollégium nagy közös terekkel, közös étkezővel, konyhával, billiárd és csocsó asztallal. Én a két fős, saját fürdőszobával és egy kitchenette-tel ellátott szobáért fizettem a négy hónapra 19000 koronát.

Ismerkedés és barátok

A Svanevej-ban az első két emeleten egyedül külföldi cserediákok laktak, velük barátkoztam össze leghamarabb. A 3-4. emeleten csak dán diákok éltek. Ezt az információt azért emelem ki ilyen hangsúlyosan, mert ebből is látszik, hogy a helyiekkel jóval nehezebb volt az ismerkedés. Első benyomásra nyitott, elfogadó, segítőkész embereket láttam akárhol jártam a városban. Teljesen normális, ha rád mosolyognak az utcán és örömmel válaszolnak bármilyen kérdésedre. A tapasztalataim alapján viszont van bennük egy gát, és nehezen engednek közel magukhoz bárkit, a külföldieket meg végképp. Szeretnek egyedül lenni egy pörgős nap után, ez is része a Hygge érzésnek. Egy egyetemen töltött nap végén jól érzik magukat az otthoni környezetben zenehallgatással, olvasgatással. Érződik egy enyhe távolságtartás, több idő kell a dánoknak ahhoz, hogy megnyíljanak és beengedjenek valakit az intim szférájukba. Ettől függetlenül akár az egyetemi környezetben, akár a városban, akár bulikban nagyon kedves helyiekkel találkoztam folyamatosan, de rá kellett jönnöm, hogy nem tudok olyan erős barátságokat kialakítani velük, mint amelyeneket a nemzetközi csapattal tudtam. Nagyon sokszínű társaság jött össze a koliban és az óráimon egyaránt. Ausztrálok, amerikaiak, kanadaiak, spanyolok, egy olasz lány, egy japán lány, egy holland lány és szingapúriak egyaránt voltak a kolis baráti körben. Egy igazi család voltunk, a SvamFam. Az egyetemi szaktársakkal, csoporttársakkal kissé nehezebb volt az ismerkedés, de onnan is lettek barátaim és végül két dán haverral is gazdagodtam a félév végére.

Copenhagen Business School

A CBS az európai gazdasági egyetemek között kimagasló helyen szerepel változatos és összetett oktatási rendszerével, professzorai tehetségével és a tanulási folyamatot segítő háttér biztosításával. A kompetitív környezet, az intelligens és szorgalmas diákokkal való közös munka mind hozzájárulnak a szakmai fejlődéshez. Az egyetem a Frederiksberg városrészben található, ami egy fancybb, még az átlagos áraknál is valamivel drágább és nagyon tiszta városrész, szintén tele vidám pékségekkel és kávézókkal. Elképesztően látványos és stílusos épületekben zajlott az oktatás. A CBS campusához összesen 6-7 épület tartozik. A félév alatt volt szerencsém ebből 4-5öt megismerni. Az épületek kb. 5 és 15 perc közötti bicikli távolságra vannak egymástól. Minden nap jó érzéssel indultam el otthonról és vidámsággal töltött el, hogy ilyen gyönyörű környezetben tanulhatok. A Solbjerg Plads elnevezésű főépületben található az egyetem fő könyvtára, mely egy három emelet magas, világos tér. A könyvtár 24/7 rendelkezésére áll a diákoknak és mindig lehet mosolygó arcokkal találkozni pár áttanult óra után. Az egyetem bármely pontján, akármilyen kérdés fogalmazódott meg bennem, minden kollega a segítségemre sietett és az összes szolgáltatás, amit az egyetem biztosít teljesen diákközpontúan van felépítve, hogy azzal a lehető legminőségibb tanulási élményt biztosítsa a diákjai számára.

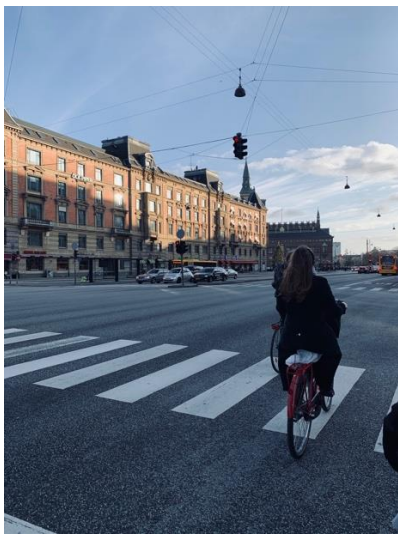
Kurzusok

Nagyon élveztem a szakmai oldalát a kint töltött időnek. Erős tanári karral rendelkezik a CBS. Minden órára elvárt az egyénileg befektetett energia, sok olvasás és készülés. Hétről hétre, sőt óráról órára rengeteget kell olvasni. Meg kell tanulni beosztani olvasnivaló mennyiséget és szűrni, hogy mik az igazán fontos részek és miket lehet kihagyni. Kifejezetten interaktív órákat tart a legtöbb professzor, rengeteg a kérdés, sokat kell egyénileg és csoportosan gondolkodni, komplex problémákat megoldani. Az órákra nem kötelező bejárni, nincs katalógus és a legtöbb tárgynál 100%-ot ér a félév végi vizsga, így gyakorlatilag úgy is teljesíteni lehet egy félévet, hogy elmész a vizsgáidra és végeztél. Tapasztalatom szerint azonban kifejezetten hasznos bejárni az órákra, mert a legtöbb professzor változatos és érdekes órák keretében rengeteg tudást ad át, valamint gyakorlati feladatok megoldására és kihívásokkal teli csoportmunkára van lehetőség. Nem kényszerítenek rád semmit, így teljesen rád van bízva, hogy mennyit jársz be és mennyi külön energiát fektetsz egy tárgyba, de mivel a csoporttársak is felkészülve érkeznek, senki nem megy órára olvasás és készülés nélkül. Több alkalommal érkeztek vendégelőadók egy-egy órára, hogy az elméleti tananyag korábbi elsajátítása után betekintést nyerjenek a diákok a mai gazdasági világban tapasztalható folyamatok és rendszerek működésébe, irányításába és problémáiba.

Vizsgák és jegyrendszer

Számomra először sokkoló volt, mikor megtudtam, hogy a corvinusos jegyszerzéshez képest szinte minden tárgyat 100%-ot érő félév végi vizsgával lehet teljesíteni. Nincs negyedéves vizsga, és a csoportos projekteket, leadandókat, prezentációkat sem részpontért kell teljesíteni. Ezen kívül nincs javítási lehetőség, ha a kinti rendszer szerint eléred a kettést, az kerül be a bizonyítványba végleges jegyként. A CBS-en 7 skálájú a jegyrendszer -3, 0, 2, 4, 7, 10 és 12, amiből -3 és 0 bukást jelent. Különböző vizsgafajták kapcsolódnak a különböző tárgyakhoz. Vannak open book és closed book vizsgák. A Managerial Accounting vizsgám egy négy órás beülős, closed book vizsga volt egy külön számítógép teremben, ahol Excelben kellett megoldanom feladatokat és Wordben magyarázatot írni hozzá. A négy órás beülős vizsgák másik fajtája, amikor egy kb. 10 oldalas esszét kell írni különböző kérdések

megválaszolásával. Az Organizational Behaviour vizsgám volt a legösszetettebb és legnehezebb nemcsak a szűk időkeret, hanem az esszében elvárt szempontok miatt is. Itt 48 óráig volt egy 15 oldalas esszé leadására, ahol az elméleti háttér biztos tudása mellett a gyakorlati megvalósításban való jártasságot is bizonyítani kellett. Az International Business Environment vizsgám egy 20 perces szóbeli vizsga volt, melynek első öt percében egy szabadon választható, a tananyaghoz szorosan kapcsolódó mai gazdasági problémát kellett bemutatni, utána, pedig számos kérdést tett fel a tanár a tankönyv minden fontosabb témájából. A Language of Negotiations tárgyamhoz egy 5 oldalas leadandó esszé volt a vizsga, melyre egy hét volt az időkeret. A 10-12-15 oldalas leadandó esszék időkerete 24 órától 72 óráig terjed a legtöbb tárgynál, de volt olyan kilitársam, akinek egy összetett csoportos projektből állt a vizsgája. Emellett a szóbeli vizsgák másik fajtája, mikor egy korábban leadott esszét kell megvédeni egy 10 perces felelés során.

Közlekedés

Koppenhágában tömegesen járnak biciklivel, ez része a dán életstílusnak. Én is folyamatosan biciklivel jártam a várost. Nagyon jó tapasztalataim voltak a Swapfiets márkával kapcsolatban. Nálunk a kollégiumban minden barátomnak Swapfiets biciklijé volt, iskolába, vásárolni és még bulizni is mindig biciklivel jártunk. Amikor megjelent 15 kék kerekű bicikli egy bár előtt, akkor lehetett tudni, hogy megérkezett a SvanFam. A városban tökéletesen kialakított biciklihálózat található, ami rendkívül könnyűvé és gyorsá teszi a közlekedést. Egy Swapfiets bérlete 180dkk/ hónap, ami nagyon olcsónak számít és olyan kényelmet biztosít, hogy nagyon ajánlom bárkinek, akiben felmerül, hogy biciklit bérelne. Ehhez képest a tömegközlekedés -sok más nagyvároshoz hasonlóan- viszonylag drága. Mindenképp érdemes Rejsekort-ot váltani, melyet akármelyik 7eleven-ben vásárolhat az ember, és ugyanazon a 'becsekkolás kicsekkolás' rendszeren alapul, mint ami Hollandiában is megtalálható. A kártya használatával a tömegközlekedés jóval olcsóbb, mintha külön jegyet váltana az ember minden útért. Egy út hosszától és időponttól függően kb. 17-24dkk között mozog.

Időjárás

Talán az egyetlen igazi negatívuma a Dániában töltött félévemnek az az időjárás. Őszintén megvallva, mindenki arra készített, hogy szét fogok fagyni a hidegtől, de alapvetően teljesen

hozzá tudtam szokni a kinti időjáráshoz. Én december 20-ig biciklivel jártam esőben, szélben, hidegben, de ez a szokás egy idő után része volt a kinti életvitelemnek. Érdeemes egy jó minőségű esőkabátot, vastag téli kabátot és meleg kesztyűt beszerezni, ha ősszel megy az ember, de ezekkel a felszerelésekkel teljesen abszolválható a biciklis életmód. Nagyon változékony az idő, könnyen előfordulhat, hogy órákig csöpög az eső, utána 15 percet zuhog, majd gyönyörűen kisüt a nap. Általánosságban borongós tájat látsz, mikor kinézel az ablakon, viszont olyan boldogsággal tölt el, amikor napsütésben tekersz az egyetemre és gyönyörködni tudsz a város szépségeiben. Számomra hatalmas meglepetés volt, mikor augusztus 20-án kiértem Koppenhágába és onnantól kezdve a tanítás hivatalos kezdetéig (szeptember elejéig) olyan meleg, verőfényes napsütés és magas páratartalom volt, hogy strandra jártunk, napoztunk és a barátaimmal fürödtünk a tengerben az Islands Brygge-nél.